

to žena: »Ali bi Ti bilo mogoče ljubše, če bi moral pogosto kupovati srajce, nogavice, zastore, prte in posteljnino? Jaz varčujem na pravem mestu in ob pravem času, ker perem naše perilo samo z dobrim Schichtovim milom Jelen. Samo pri zamučeno čistem jednatem milu, kakor je Schichtovo milo Jelen, za gotovo vem, da bo naše perilo dolgo trpelo.«

Osebnne zadeve

—i Upokojeni so bili z ukazom z dne 25. avgusta t. l. naslednji učitelji(ce): Bavdek Leopoldina iz Vinice, Bole Franjo iz Ponikve, Bučar Alojzij iz Trbovlje, Cajnsko Avgust iz Gor. Petrovcev, Černe Ivana iz Gorice, Fabiani Adela iz Zreč, Gole Josip iz St. Jurija pod Kumom, Gosak Josip iz Teharjev, Grudnik Franc iz Birčne vasi, Hauptman Ulrik iz Ribnice na Poh., Jankovič Peter iz Vojnika, Ješovnik Marija iz Pobrežja, Kobale Karel iz Podčetrtna, Koch Izidor iz Ljubljane, Keržič Franc iz Smartna pri Kranju, Kukovec Eliza iz Stoperca, Kmet Julija iz Ribnice, Kuraš Ivan iz Dravograda, Lebar Franc iz Hrastnika, Levstik Ivan iz Zagorja, Mali Ana iz Primskega, Mavrič Karel iz Gor. Radgone, Mušič Anton iz Hoč, Pirnat Ivan iz Kostanjevice, Potočnik Terezija iz Laškega, Roš Miloš iz Hrastnika, Rojc Jakob iz Škofje Loke, Turk Josip iz Drenovega griča, Verčič Aladar iz Hodoša, Schwarz Silva iz Loga Zaplane.

—i V VIII. položajno skupino: Vera Ferluga, Marija Snežna, Lidija Miklavc, Makole, Viktor Bajde, Slatina-Radenci, Stefanija Stok, Sv. Marjeta, Martina Bidovec, Primsko, Frančiška Presnik, Zdole, V. Rakar, Mali Slapnik, Marija Gabrovšek, Razvanje, Frančiška Gabrič, Brezovica, Ljudmila Hude, Semič, Darinka Japelj, Smlednik, Elizabeta Jenko, Gornja Sušica, Katarina Lavrin, Črnomelj, Marija Makarovič, Lučina, Antonija Perčič, Vrnsko, Julijana Pintar, Sv. Kunigunda, Ma-

— »Teško vzgojilivi otroci«. Knjiga Milice Stupanove pod tem naslovom je izšla že lani. V »Učiteljskem tovarišu« je izšla ocena te knjige. Z današnjim priloženim propektom se učiteljstvo ponovno opozarja na to knjigo, ki jo toplo priporočamo.

rija Prah, Vurberg, Ludvik Rutar, Lesce, Friderik Ravbar, Sv. Rupert, Angela Sekirnik, Oplotnica, Ana Šercelj, Naklo, Jurij Tomasič, Sv. Martin, Milan Vrtačnik, Sv. Duh, Franc Ankele, Senovo, Ivan Zabukovec, Bloke, Evgenija Bizjak, Babje polje, Agneza Cverlin, St. Vid pri Planini, Vladimir Dermota, Turjak, Ivan Dodič, Gorje, Marija Ferlic, Lokovec, Alojzija Kermelj, Sv. Florijan, Peter Kampos, Tržič, Pavlina Korbar, Kozje, Pavla Kosmač, Luče, Magdalena Kramar, Sv. Jakob, Avgust Kravos, Vinica, Marija Merhar, Moravčič, Ludvik Mašata, Luče, Eleonora Penko, Blanca, Natal, Vrtačnik, Dobova, Viktorija Zmavc, Trbovlje, G. Zajc, Šoštanj, Nada Slogar, Trbovlje.

—i V IX. položajno skupino so napredovali sledeči učitelji in učiteljice: Nikolaj Barle, St. Jernej, Anton Kosi, Beltinci, Ivan Lampič, Martinji vrh, Jožica Lempelj, Zavrč, Ivan Pepelnik, Sv. Marko nižje Ptuj, Blaž Potočnik, Preddvor, Ivan Rotman, Stara Oselica, Ivan Rupnik, Zg. Tuhinj, Adolf Senegačnik, Šmartno, Ivan Serajnik, Jezersko, Nikolaj Slapar, Studenec, Marija Torkar, Tišina, Emil Ulaga, Žiče, Janko Zorman, Pristava, Frančiška Čučulovič, Verdreg, Josip Babič, Melenci, Josip Arnez, Moščanci, Nada Leder, Smihelj pri Žužemberku, Ana Segar, Sv. Križ, Anton Zorko, Vojnik, Jože Košorog, Globoko, Ana Babič, Bočna.

Kaj vse pišejo

o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUV

—i Učiteljev manjka. Učiteljskih moči nam manjka na Božakovem in na Draščih... Cajnarje pri Cerknici: Naša revna šola, ki gostuje v kmečki hiši, je sedaj brez učnih moči. Davke za šole v redu odrajujemo, stotine učiteljev je brez službe, v mestih je učiteljev, da ne vedo kam z njimi, tu pa 95 otrok nima šole. Ali se take razmere ne bodo nikdar izboljšale? (»Domoljub« 29. IX.)

—i Ecce Homo! Pod tem naslovom priobčuje »Kmetijski list« 15. IX. članek v odgovor g. nadzorniku Erjavcu na njegovo grožnjo, da bo izdal brošuro, ki bo pokazala, kako milo in obzirno je sedanji režim ravnal z učitelji, ki so se pregrešili celo proti raznim paragrafom kazenskega zakona. — Članek pravi med drugim: Prav je, če ljudje pišejo brošure. S kolikor več strani je kako vprašanje osvetljeno, toliko bolje. Ševeda pa mora vsakdo, ki sam kaj osvetljuje, biti toliko pravičen, da prizna isto pravico tudi drugim, čeprav gledajo drugače kot on.

—i Kmetje si sami grade šole, in sicer v vasi Opatovac pri Novi Gradiški. Otroci so morali hoditi v šolo v zelo oddaljeno vas. Kmetje so dolgo prosili za podporo, da bi si mogli zgraditi šolo, a ko te podpore le ni bilo, so se odločili, da se kar sami lotijo dela. (»Slov. dom« 2. X.)

—i Intervencije. Pod tem naslovom objavlja »Domoljub« z dne 29. IX. protekcijo, ki še vedno bujno cvete. Tu pravi med drugim list: Na stotine naših deklet čaka že leta in leta na učiteljske službe, doma je 6-8 otrok, vse strada in komaj čakajo, da bi prišla najstarejša do kruha ter pomagala ostalim s kakimi stotaki iz najhujše bede, toda ta čaka zaman, kajti prišel je poslanec in interveniral za edino hčerko bogatega krmarja in trgovca, ki je končala šole šele včeraj, drugi je interveniral za veleposestnikovega sina, ki ima doma kruha dovolj itd. Tako so se razvile intervencije tudi od te strani v pravo nesrečo.

—i Izboljšanje uradniških plač v Franciji. Od prebitka, ki je predviden v proračunu za l. 1938., porabi vlada eno milijardo frankov za izboljšanje uradniških plač. (»Delavska politika« 2. X.)

—i O pomanjkanju učilnic na ljudski in meščanski šoli na Jesenicah piše list »Na mehan« v svoji številki od 1. X.

—i Pod naslovom »o moralniakovosti« objavlja »Slovenska beseda« od 1. X. ekscerpt iz »Učiteljskega tovariša«, ki govori o pavšalnem napadu poslanca dr. Fr. Šemrova na učiteljstvo in o molku, potem ko je »Tovariš« v odprtem pismu na Šemrova zahteval dokaze za obdolžitve.

—i Analfabetizem. Po uradnih podatkih je v Jugoslaviji še 4 milijone analfabetov. Za odpravo nepismenosti bi potrebovali vsaj 3400 ljudskih šol in 10.000 učiteljev. (Po »Pravdi« — »Slovenska beseda« od 1. X.)

—i Kočevska gimnazija bo zopet popolna. Letno se bo odpiral po en nov razred. (»Jutro« in »Slovenec« 3. X.)

—i Naknadno priznana službena leta. Državni svet je izdal načelno tolmačenje o naknadnem obračunavanju beneficij iz točke 5. § 35. finančnega zakona za proračunsko leto 1937/1938. Po tekstu omenjenega zakona so priznana službena leta osebam, ki so po- učevali ali upravljale šolsko-administrativno službo na raznih verskih šolah, oziroma na šolah sv. Cirila in Metoda, kot efektivna državna služba. Ta služba se vračuna tudi onim upokojencem, ki so bili prej upokojeni in ki

se jim ta čas ni upošteval. Naknadno bodo izplačani pokojninski prejemki od 1. aprila 1937., t. j. od dne, ko je stopil finančni zakon v veljavo. (»Slovenski dom« 4. X.)

—i Na slovenske gimnazije se je vpisalo letos 11.175 dijakov. (Dnevno časopisje.)

—i 4.000.000 nepismenih. Pod tem naslovom prinaša »Mariborski večernik« od 4. X. izvleček iz članka v 10. številki »Učiteljskega tovariša«, ki govori o potrebi novih šol.

—i Zaradi razpusta stanovske učiteljske organizacije je stopilo v stavko na Poljskem 53.000 učiteljev in učiteljic. Nad 2 tretjini osnovnih šol je zaprtih. Zaprtih je nad 200 učiteljev, ki so zasedli poslopje učiteljskega združenja. Prisilna uprava bo upravljala premoženje združenja vredno okoli 80 milijonov dinarjev. — Časopisi ne smejo pisati o razpustu in stavki. (»Jutro« in »Slovenec« od 6. oktobra 1937.)

—i Židovske klopi v šolah. Po varšavskih srednjih in visokih šolah so uvedli uporabo židovskih sedežev. Židovski dijaki so se upirali in niso hoteli sedeti v določene jim klopi. (»Slovenec« od 6. oktobra.)

—i O novem prosvetnem ministru Dimitriju Magaraševiču piše »Jutro« od 5. oktobra: Novi prosvetni minister je bil že svoj čas pomočnik ministra prosvete in se je na tem položaju dobro uveljavil. V prosvetnem resor- ga čakajo mnoge naloge, ki so vredne, da jih vzame v roke objektivni in za prosveto vnet mož. — »Slovenec« od 6. oktobra pa: Z njegovim imenovanjem za ministra prosvete prihaja na to važno mesto odlični strokovnjak, kakršnega naše srednje šolstvo tako močno pogreša.

—i Praktični učiteljski izpit je bivši prosvetni minister Stošovič reformiral. Odslej bodo na sedežih banov in v prosvetnem ministrstvu posebne komisije, katerih člani bodo postavljeni za dobo enega leta, izven sedeža banovine pa bo taka komisija le tam, kjer je tudi sedež učiteljskega predsednika in člani komisije imenuje vedno prosvetni minister. Do sedaj so poslovala komisije, v katere so prišli avtomatično ravnatelji učiteljskega in profesorji strok, ki jih obravnavajo pri izpiti. Poleg tega bo izpit tudi ločen od učiteljskega. Tej spremeni formalni strani izpita je objeljena tudi reforma izpita po vsebini in snovi.

Učiteljski pravnik

—§ Prevedba v uradniško skupino — kolokvanje prepisov prilog.

Po odločbi ministrstva prosvete O. N. br. 58.358/37 z dne 14. septembra 1937. v zvezi z razpisom O. N. br. 25.429/31 se kolkujejo samo 1 prepisi prilog prošnje za prevedbo v uradniško skupino.

—§ Vprašanje: N. N. N.? Ze dalj časa se govori, da bo prišla na »dan« velika razporeditev napredovanj. Srčno rad bi vedel, ali je tisti srečni dan blizu, ali se že svita, ali je morda že mimo? Na VIII. skupino čakam že tretje leto. Poznam pa slučaj, ki so slučajno imeli srečo in so »slučajno« čakali komaj dobro leto, nekaj mesecev, celo nekaj tednov. Tak srečen »slučaj« imam na primer na šoli. (Ševeda nisem vražjeveren in ne verujem v slučajnosti, se razume!) Nimam nič proti kakršnemu koli zboljšanju položaja poedin- cev, ne zdi se mi pa . . . itd. Stvar je tudi tale:

»Slučaj«, ki je tu »slučajno« dobil višjo skupino, ima 23 ur šole tedensko in prav nič drugega. Od obilega prostega časa umira v dolgočasju, dočim moram jaz skakati po vseh mogočih opravkih kot nor. Šole imam 28 ur tedensko, pisarna da dnevno 1 uro dela, priprave za pouk po moderni metodi najmanj 2 uri, blagajniški posli, poleg vse odgovornosti, najmanj 1 uro dnevno, nabave prav toliko, zdaj so mi naložili še nedeljsko telesno vzgojo poleg vsega drugega izvenšolskega dela, da ne omenjam, da moram biti vsak čas na razpolago, da vlečem iz omara slike, da brskam za učili, da supliram, ker je nekdo padel v omedlevico, da pribijem ključavnico v stranišču, da pišem neko prošnjo in zraven, da si skuham, pomijem, posteljem in počistim stanovanje, ker je žena, ki je tudi učiteljica, nastavljena v drugem kraju . . . Vse po paroli: Za več dela — manj plačila . . . Ali ni prav nobene poti, da dobim vsaj VIII. skupino?

Odgovor: Zaenkrat: »Nobene!«

STANARINA ZA VEROUČITELJE.

S splošne seje državnega sveta z dne 21. maja 1937., št. 12.828/37, je bilo z obširno utemeljitvijo izdano sledeče rešenje:

V razumevanju § 84. zakona o narodnih šolah, v zvezi s § 1. zakona od 7. julija 1930. o spremembah in dopolnitvah zakona o narodnih šolah in zakona od 23. septembra 1933. o verouku v narodnih, meščanskih, srednjih in učiteljskih šolah:

Veroučiteljem v osnovnih šolah ne pripada po § 84. zakona o narodnih šolah, stanovanje odnosno stanarina, ki so jo po §§ 23. in 29. tega zakona občine dolžne plačevati razrednim učiteljem.

Učiteljska tiskarna

—t Kraljevska banska uprava je izdala odlok, da smejo nakupovati šole pri vseh knjigarnah in trgovcih. To je že prej odločilo ministrstvo prosvete, kar smo objavili v »Učiteljskem tovarišu«.

—t Dober gospodar si preskrbi nujne potrebščine za delj časa, da jih ni treba iskati in nabavljati ob času potrebe. Upravitelji, pregledajte zaloge tiskovin in drugih potrebščin, pa naročite skupaj za daljšo dobo. Pri naročilih posameznih tiskovin je škoda dela in poštne. Če naroči šola n. pr. za 2 din tiskovin — vzame poština in plačilo pri nakazilu denarja po položnici, ki si ga zaračuna poštna uprava — ves znesek. V lastno škodo ne smemo delati!

—t Učiteljska organizacija daje svojim članom redno pravilne in zanesljive nasvete. Največkrat prosijo pomoči in nasvetov prav tisti, ki je ne poslušajo, kadar jih vabi na delo in k disciplini. V bodoče mora veljati: »Zvestoba za zvestobo!«

Mladinska matica

—mm Ekspedicijski knjig Mladinske matice je večidel že končana. Kakor vsa druga leta, smo razposlali tudi letos knjige deloma po pošti, deloma po železnici. — Pri upravitelstvu ljudske šole v:

Prevaljah dobijo knjige sledeče šole: Črna, Sv. Danijel, Guštanj, Kotlej, Lokovica, Mežica osn. šola, Mežica mešč. š., Prevalje, Strojna, Tolsti vrh, Podpeca.

V Dravogradu pri upravitelstvu ljudske šole: Dravograd, Ojstrica.

V Vuzenici: Muta, Pernice, Vrata, Sv. Primož na Poh., Trbonje, Vuzenica.

V Vuhredu: Marenberg, Remšnik, Vuhred, Sv. Anton na Poh.

Šol upravitelstvo Brezno ob Dravi je prejelo knjige za: Brezno ob Dravi, Sv. Ožbald, Kaplo, Lehen, Podrelko, Ribnica na Pohorju.

V Ormožu prejmejo knjige: Hum, Ormaž osn. š., Rumeč, Svetinje, Sv. Miklavž pri Ormožu, Sv. Tomaž pri Ormožu.

V Ptujju na deš. ljudski šoli: Sv. Andraž v Slov. g., Sv. Andraž v Halozah, Breg pri Ptujju, Dornava, Hajdina, St. Janž na Drav. p., Sv. Lovreca na Dr. p., Sv. Lovrenc v Slov. g., Sv. Marjeta niže Ptujja, Sv. Marko niže Ptujja, Nova cerkev, Polensak, Ptuj deška ljud. š., Ptuj dekl. ljud. š., Ptuj mešč. š., Ptuj okol. deš., Ptuj okol. dekl., Ptujška gora, Sela pri Ptujju, Sv. Urban pri Ptujju, Sv. Vid niže Ptujja.

V Veliki Nedelji: Velika Nedelja, Sv. Lenart pri Vel. Nedl.

Najnovejši

zorci

za jesenske plašče

ravnokar prispeli.

Bogata izbira

A. & E. Skabernè, Ljubljana

—t Tov. Kajč je založil pri Učiteljski tiskarni povest »Tilka«. Poslali smo jo šolam po en izvod. Ne vračajte dobre knjige. Napišite na položnico mali znesek in obogatite svojo ali učiteljsko ali kako drugo knjižnico z lepim delom.

—t Vse, kar zadeva šole in učiteljstvo, spada v Učiteljsko tiskarno. Sem dajemo v tisk in naročujemo vse svoje potrebščine.

—t III. in IV. čitanka sta zaradi večje potrebe pošli. Četrta čitanka je že v tisku in bo v nekaj dneh poslana vsem naročnikom. — Tretja pa bo gotova najkasneje do konca oktobra.

—t 15% dobe združniki le pri nakupu blaga za lastno potrebo.

—t Ste se že prijavili za Vranc - Dolganov načrt? Če še ne, prijavite se takoj, da ga boste prej prejeli.

—t Kontrolne knjižice za obrtno-nadaljevalne šole so veljavne še stare, dokler ne poide zaloga.

—t Za obrtno-nadaljevalne šole priporočamo Ogrin: Državoznanstvo. Cena broširani knjigi je 16, vezani 20 din.

—t Če pošilja Učiteljska tiskarna blago šolam poštne prosto, ne pošiljajte ji za to uslugo nefrankiranih pisem, da mora plačevati kazenske znamke.

—t Ne zamerite opominom! Vi sami zahtevajte vestnega poslovanja in procvita naše zadruge. Najboljši poslovnik za Učiteljsko tiskarno je dober naročnik in vesten in hiter plačnik!

—t Nalivna peresa najnovejšega sistema dobite po ugodnih cenah v Učiteljski knjigarni. Cene od 12 do 400 din.

V Središču: Sv. Bolfenk na Kogu, Središče ob Dr.

V Mariboru na II. deški ljudski šoli: Devica Marija v Brezjah, Hoče, Limbuš, Pobrežje, Razvanje, Slivnica, Studenci deš. + dekl., Tezno, Sv. Jurij ob P., Kamnica pri M., Krčevina, vse mariborske šole, Dečji dom v Mariboru, Sv. Peter pri Mar. deška in dekl.

V Slov. Bistrici: Slov. Bistrica deška + dekl. ljud. in mešč. š., Črešnjevce, Laporje, Sv. Martin na P., Sp. Poljskava, Sv. Venčesl.

V Poljčanah: Poljčane, Studenice.

Št. Lenart v Slov. gor., deška ljud. šola ima knjige za sledeče šole: Sv. Benedikt v Sl. gor., Sv. Jurij v Slov. gor., Sv. Lenart v Slov. gor., Sv. Rupert, Sv. Trojica v Slov. gor.

Velenje: Sv. Andraž nad Polz., St. Ilj pri Vel., Sv. Janž na Vin. g., Plešivec, Škale, Škalske Cirkovce, Velenje.

Šoštanj: Šoštanj ljud. + mešč. šola, Toplišča.

Slovenj Gradec: Slovenj Gradec ljud. + mešč. šola, Sv. Florijan, Sv. Janž pri Dr., Pameče, Podgorje, Sele - Vrhe, Šmartin pri Slov. gor., Šmiklavž pri Slov. gor.

Slovenske Konjice (na deški ljudski šoli): Konjice deš. + dekl., Špitalič, Zreče, Rakovec, Resnik, Sv. Kunigunda, Skomarje, Prihova, Vitanje.

Gornja Radgona: Gor. Radgona, Apače dekl. zas. š., Ščavnica.

Ljutomer: Cven, Ljutomer vse šole, Stara cesta, Mala Nedelja, Cezanjecvi.

Križevci pri Ljutomeru: Križevci, Veržej, Vučja vas.

Šmarje pri Jelšah: Kostrivnica, Lemberg, Sv. Peter na Medv. selu, Sladka gora, Sv. Vid pri Grobelnem, Zibika.

Rogatec: Sv. Rok, Zetale, Donaška gora, Rogaska Slatina.

Sv. Jurij ob juž. žel. (na deški ljud. šoli): Sv. Jurij deška + dekl. ljudska šola.

Celje (na deški ljudski šoli): Vse celjske šole; Celje okolica zas. dekl. ljud. š., Ljubecna, Petrovče, Teharje.

Polzela - Braslovče: Braslovče, Orla vas, Polzela.

Hrastnik: Hrastnik deš. + dekl., Dol pri Hrastniku.

Šmartno ob Paki: Gorica, Lepa njiva, Ljubno, Luče, Solčava, Šmartno ob P., Smihel nad Moz., Letuš.

Laško: Gornja Rečica, Sv. Jedert, Laško, Sv. Lenart, Sv. Miklavž, Reka.